

Ügyiratszám: NAIH/2020/35/3.

Tárgy: kérelemnek részben helyt adó határozat és eljárást
részben megszüntető végzés

Előzmény: NAIH/2019/6755.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) előtt [...] kérelmező (a továbbiakban: Kérelmező) kérelme alapján a Kérelmező személyes adatainak – értékbérlés elvégzése céljából történt - jogellenes továbbítása és kezelése tárgyában az [...] -vel (a továbbiakban: Kérelmezett I.) és az [...] -vel (a továbbiakban: Kérelmezett II.) (a továbbiakban együtt: Kérelmezettek) szemben 2019. szeptember 11. napján indult adatvédelmi hatósági eljárásban az alábbi döntéseket hozza.

A Hatóság **határozatában**

I.1. a Kérelmező kérelmének a Kérelmezettek 2018. május 25. napját követő adatkezelése jogellenességének megállapítására irányuló részében

helyt ad és

I.2. **megállapítja**, hogy a Kérelmezettek megsértették a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, azaz az átláthatóság elvét, továbbá a Kérelmezett I. megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdését, azaz az elszámoltathatóság elvét, és a Kérelmező tiltakozáshoz való jogával összefüggő - az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése szerinti - tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseket,

I.3. hivatalból **kötelezi** a Kérelmezett I.-et, hogy az értékbérlések elvégzésével kapcsolatos érdekmérlegelését alakítsa át úgy, hogy a jogszabályokra hivatkozó kötelező adatkezelés látszatát kerülje, továbbá **felszólítja** a Kérelmezetteket, hogy a Kérelmezőt megfelelően tájékoztassák az értékbérléssel összefüggő adatkezelés vonatkozásában, különös tekintettel a tiltakozáshoz való jogról.

Az I.3. pontban előírt intézkedések megtételét a Kérelmezett I.-nek és a Kérelmezett II.-nek a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül kell írásban – az azt alátámasztó bizonyítékok előterjesztésével együtt – igazolnia a Hatóság felé.

II. a Kérelmező kérelmének arra irányuló részét, hogy a Hatóság állapítsa meg a Kérelmező személyes adatainak [...] részére történő átadásának jogellenességét

elutasítja.

III. A Hatóság a **végzésével** a hatósági eljárást a 2018. május 25. napját megelőző adatkezelések vizsgálata tekintetében

megszünteti.

IV. A Hatóság a Kérelmezett I.-t az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt hivatalból

**500.000 Ft, azaz ötszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

V. A Hatóság a Kérelmezett II.-t az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt hivatalból

**1.000.000 Ft, azaz egymillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A hatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről nem rendelkezett a Hatóság.

VI. A Hatóság tekintettel arra, hogy túllépte az ügyintézési határidőt, 10.000 Ft-ot, azaz tízezer forintot a Kérelmezőnek – választása szerint – bankszámlára utalással vagy postai utalvánnyal megfizet.

Az adatvédelmi bírságot a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártát, illetve felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság döntését követő 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-000000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2020/35. BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha a Kérelmezettek a bírságfizetési kötelezettségüknek határidőben nem tesznek eleget, késedelmi pótlékot kötelesek fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását.

A I., II., IV. és V. pont szerinti határozattal és a III. pont szerinti végzéssel szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de azok a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevéllel közigazgatási perben megtámadhatók. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtania elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetlevélben jelezni kell. Az eljárást megszüntető végzéssel szembeni perben a bíróság az egyszerűsített per szabályai szerint jár el. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete és a tényállás tisztázása

I.1.A Kérelmező 2019. szeptember 10. napján postai úton érkezett kérelmében adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatását kezdeményezte.

A Kérelmező kérte a Hatóságtól a személyes adatai jogellenes kezelésének és továbbításának megállapítását.

A Kérelmező a kérelmében előadta, hogy a Kérelmezett I.-vel 2008. október 7. napján kölcsönszerződést kötött, melyet a Kérelmezett I. 2014. június 12. napján felmondott. A

kölcsönszerződés felmondását közjegyzői okiratba foglalták. A követelést a Kérelmezett I. Kérelmezett II.-re engedményezte. A Kérelmezett II. kérelmére 2017. május 19-én végrehajtási záradékkal látták el a felmondott kölcsönszerződést, mely alapján végrehajtási eljárás indult a Kérelmezővel szemben. A végrehajtó az ingatlan értékbecslését 2018. nyarán elvégezte.

A Kérelmező kifogásolta, hogy a vele szemben fennálló követelés behajtása, illetve végrehajtása alatt a Kérelmezett II. (a Kérelmező állítása szerint feltételezhetően a Kérelmezett I.-vel közösen) több alkalommal, legutoljára 2018. november 22. napján „külső” értékbecslő részére továbbította a személyes adatait. Ezzel kapcsolatban többször is panaszt nyújtott be, illetve két alkalommal feljelentést is tett, egyik alkalommal 2013. október 11. napján, majd 2018. január 07. napján.

A Kérelmező az alábbi dokumentumok másolatát csatolta be:

- [...] számú közjegyzői okirat,
- [...] jegyzőjének [...] sz. levele,
- [...] 2018. december 09. napján, Kérelmezett II. [...] kirendeltségének címzett levele,
- Kérelmezett II. Kérelmezőnek írt – 2019. január 03. napján kelt - 363732898. számú levele (a továbbiakban: 363732898.sz. levél),
- 2013. október 11. napján és 2018. január 07. napján tett feljelentések,
- [...] sz. határozat feljelentés elutasításáról,
- [...] bü. sz.jegyzőkönyv tanúkihallgatásról.

A - 2019. január 3. napján kelt - 363732898. sz. levél szerint, melyben a Kérelmezett II. a Kérelmező 2018. december 12. napján benyújtott „bejelentésére” válaszolt, az értékbecslési eljárást a Kérelmezett I. folytatta le, a Kérelmezett II. pedig felülvizsgálta az engedményezés után mint a követelés jogosultja. A 363732298. sz. levélből az nem derül ki, hogy az értékbecslésre, és annak felülvizsgálatára mikor került sor, továbbá a Kérelmezett I. megbízásából mely adatfeldolgozó végzi el. A levél szerint a Kérelmező egyösszegű tartozásrendezési ajánlattal is élt a Kérelmezett II. felé, mely indokolta, hogy az érdemi döntés meghozatalához a Kérelmezett II. a jelzáloggal terhelt ingatlan értékbecslés felülvizsgálatát lefolytassa.

A 363732898. sz. válaszlevél a fentiekén túl – a személyes adatok kezelésével összefüggésben - az alábbiakra hivatkozott:

„Az EU 2016/679 számú, általános adatvédelmi rendeletében (GDPR) említett adatkezelési jogalapokra figyelemmel tájékoztatjuk, hogy a személyes adatai kezelésére a 2018.10.07. napján, [...]]-vel kötött lakáshitelszerződésből fakadó igény érvényesítése érdekében kerül sor.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az EU 2016/679 számú általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint, Társaságunk nem hozzájárulás alapján kezeli az Ön adatait.

A személyes adatok megadásának elmaradása esetén az adatok szolgáltatása alapjául szolgáló adatkezelési cél (így például a lakáshitelszerződésből eredő igény érvényesítése) ellehetetlenülhet.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy nem fizetés miatt Társaságunk jogosult volt végrehajtási záradék kibocsátását kezdeményezni Önnel szemben. A végrehajtási záradék kibocsátáshoz személyes adatai átadásra kerültek az illetékes közjegyző, valamint a végrehajtási záradék kibocsátását követően a személyes adatai átadásra kerültek az illetékes végrehajtó részére.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy az EU 2016/679 számú, általános adatvédelmi rendelete (GDPR) szerint az Ön adatait Társaságunk mindaddig nyilván tarthatja, amennyiben az adatkezelési cél, az Ön esetében igényérvényesítés fennáll.”

I.2.A hatósági eljárásban a Hatóság a Kérelmezett II.-t első alkalommal a 2019. október 29. napján kelt végzésében hívta fel nyilatkozattételre a tényállás tisztázása érdekében.

A Kérelmezett II. – 2019. november 20. napján kelt – levele és mellékletei szerint a Kérelmezett I. által a Kérelmező felé fennálló követelésének az engedményezése 2014. október 21-én történt, és 2017. 05. 16., valamint - 2018. május 25-e után - 2018. 11. 22. napján készített a Kérelmezett I. a Kérelmezett II.-vel fennálló megállapodása alapján értébecslést. A fennálló megállapodás alapján az értébecslés elvégzésének jogalapjaként egyrészt hivatkozott a Kérelmezett II. az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontjára, másrészt arra, hogy a Kérelmező a bírósági eljárásban kifogással élt a végrehajtói becsértékkel szemben, és a bíróság a kifogás kapcsán felhívta arra a Kérelmezett II.-t, hogy nyilatkozzon az ingatlan becsértékéről, ezt a Kecskeméti Járásbíróság [...] számú 2018. november 12-én kelt végzésének másolatával igazolta. Továbbá a Kérelmezett II. hivatkozott arra is, hogy a Kérelmező kedvező, egyösszegű fizetési ajánlatot tett.

A Kérelmezett II. mellékelte a nyilatkozatához a Kérelmezett I.-vel értébecslés elvégzésére szóló „Vállalkozási szerződés” dokumentum másolatát, mely 2019. július 22. napján kelt.

A Kérelmezett II. szerint mind a bíróság felhívása, mind a kedvező fizetési ajánlat indokoltá tette a Kérelmező ingatlanával kapcsolatos értébecslés elvégzését.

I.3.A Kérelmezett II. -t a Hatóság ismét nyilatkozattételre hívta fel, melyre 2020. január 09. napján érkezett meg a Kérelmezett II. válasza (a továbbiakban: Kérelmezett II. 2. sz. nyilatkozata).

A Kérelmezett II. 2. sz. nyilatkozata szerint a [...] honlapján az [...] link/ - nél megtalálható az arra vonatkozó nyilvános tájékoztatás, hogy a Kérelmezett I. üzletági tevékenysége a [...] részére végzett ingatlan-értékelés és a Kérelmezett I. kizárólag az [...] hiteleinek fedezetéül felajánlott és az [...] fedezetéül szolgáló ingatlanokat értékeli, miután 2006. március 1-től megtörtént a fedezeti ingatlanok értébecslési feladatainak [...] történő koncentrálása. A Kérelmezett II. a Kérelmezőt erre vonatkozóan külön nem tájékoztatta. A Kérelmezett II. arról is értesítette a Hatóságot, hogy annak érdekében, hogy az ügyfelek számára még egyértelműbb legyen a tájékoztatás, a Kérelmezett II. soron kívül kiegészíti az adatkezelési tájékoztatóját, és külön szerepelteti a fedezeti ingatlanok értéke megállapításához kötődő adattovábbítást a Kérelmezett I. részére.

I.4.A Kérelmezett I.-t a Hatóság 2019.december 13. napján hívta fel nyilatkozattételre, melyre határidőben megküldött válaszlevelében az alábbi tájékoztatást adta:

2006. március 1. napjától kezdődően az [...] belül a Kérelmezett I. hatáskörébe tartozik a hitelek fedezetéül felajánlott ingatlanok érték-megállapításának teljes folyamata. Az erről szóló részletes tájékoztatás megtalálható a Kérelmezett I. honlapján is, az „Ingatlan-értékelés” oldalon. A Kérelmezett I. állítása szerint erről a Kérelmező már a kölcsön felvételekor tudomással bírt, hiszen már akkor is a Kérelmezett I. értékelte az ingatlant. A Kérelmezett I. nyilatkozata szerint a Kérelmező alappal számíthatott arra is, hogy a Kérelmezett I. a hitel felvételét követően is készíteni fog a fedezeti ingatlanról értékelési szakvéleményt, hiszen az erről szóló tájékoztatás magában a [...] sz. közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződésben is megtalálható, az alábbiak szerint:

„A Zálogkötelezettek kötelezik magukat annak tűrésére, hogy a jelzálogjog fennállása alatt a Zálogjogosult a lekötött zálogtárgy meglétét, állapotát, rendeltetésszerű használatát, továbbá a Zálogkötelezetteket e szerződés, valamint jogszabály alapján zálogkötelezetti minőségükben terhelő kötelezettségek teljesítését – akár helyszínen is – ellenőrizze.”

A Kérelmezett I. a 2018. november 22-i értékelés elvégzéséhez elsősorban ugyanazokat az adatokat használta fel, amelyek a 2017.05.16-án készített értébecslés kapcsán már rendelkezésére álltak.

A Kérelmezett I.-hez az értébecslésre, vagy azzal kapcsolatos adatkezelésre vonatkozó panaszt a Kérelmező nem nyújtott be.

A Kérelmezett II. értébecslést rendelt meg, mely alapján a Kérelmezett I. 2018. november 22-én elvégezte a Kérelmező ingatlanának újraértékelését. A Kérelmezett I. a Kérelmező értébecslési szakvélemény elkészítése céljából kezelt személyes adatait 2018. május 25. napját követően jogos érdek jogalapon kezeli. A Kérelmezett I. a kezelt adatokat a kapcsolódó jogszabályok alapján a helyszíni szemle elvégzésétől kezdődően a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti elévülési idő leteltéig (5 év) kezeli.

A Hatóság azzal kapcsolatban is nyilatkozattételre hívta fel a tényállás tisztázása során a Kérelmezett I.-et, hogy tájékoztatták-e az értébecslés elvégzésével összefüggő adatkezelésükről a Kérelmezőt az általános adatvédelmi rendelet 14. cikk alapján, és amennyiben igen, abban az esetben csatolja be a tájékoztatót. A Kérelmezett I. a Hatóság ezen felhívására csatolta a vonatkozó adatkezelési tájékoztatóját, aminek mindenkori verziója a Kérelmezett I. honlapján elérhető („Ingatlanértékelési tevékenységgel kapcsolatos adatkezelési tájékoztató” elnevezésű dokumentum).

A Kérelmezett I. nyilatkozata szerint önálló adatkezelőként jár el, mivel a Kérelmezett I. határozza meg az értébecslési eljárással kapcsolatos adatkezelésének a célját és az eszközeit, mivel a Kérelmezett II. által megrendelt értébecsléseket a saját eljárásrendje alapján és a saját informatikai rendszerei felhasználásával végzi.

A Kérelmező I. csatolta a 2015. április 1-jén kelt, 2019. július 22. napjáig hatályban volt, a Kérelmezett I. és a Kérelmezett II. között, az ingatlanok értébecslésére létrejött vállalkozási szerződés másolatát.

A Kérelmezett I. az értébecslési feladatok teljesítéséhez alvállalkozókat vesz igénybe, akik a Kérelmezett I. megbízásából a Kérelmezett I.-től kapott teljesítési rend szerint lefolytatják az adott ingatlannal kapcsolatos helyszíni állapotfelvételt, valamint a forgalmi-, hitelbiztosítéki érték megállapításához kapcsolódóan számítási javaslatot készítenek a Kérelmezett I. részére.

A Kérelmező ingatlanával kapcsolatban a 2018. november 22-i értébecslés során a Kérelmezett I. megbízásából a [...] járt el, mely az adatkezelése során adatfeldolgozónak minősült. Az adatfeldolgozó a Kérelmezett II.-vel kötött 2018. május 01. napján kelt Vállalkozási szerződés 13. számú mellékletében található „Adatfeldolgozó által végzett adatkezelési tevékenységre” elnevezésű 2018. május 01. napján kelt szerződés vonatkozik.

A Kérelmezett I. továbbá nyilatkozott arról is, hogy a tevékenysége során betartja az értébecslések elvégzésére vonatkozó jogszabályi előírásokat, többek között a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről szóló 25/1997. évi (VIII.1.) PM előírásait. A Kérelmező személyes adatait jogszabályi előírásokból eredően feltétlenül szükséges volt kezelnie a szakvélemény elkészítéséhez.

A becsatolt érdekmérlegelési tesztben a Kérelmezett I. a fenti jogszabályon kívül az alábbiakat sorolta fel:

- A jelzálog-hitelintézetéről és jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény

- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013.évi CCXXXVII. törvény
- A termőföld hitelbiztosítéki értéke meghatározásának módszertani elveiről szóló 54/1997. évi (VIII.1.) FM rendelet
- A Magyar Nemzeti Bank 11/2018. (II.27.) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek ingatlanokkal összefüggő kockázatainak kezeléséről

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályok

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 2. cikk (1) bekezdése szerint a rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak az adatoknak a nem automatizált kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése alapján, ha az adatkezelés jogalapja a jogos érdek, akkor előzetesen érdekmérlegelést kell elvégezni, melynek keretében többek között meg kell határozni a jogos érdeket, az érintettre gyakorolt hatást, továbbá azt, hogy az adatkezelés szükséges, illetve arányos-e, valamint mérlegelni kell, hogy a jogos érdek vagy pedig az érintetti jog-e a magasabb rendű.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 10. pontja alapján „harmadik fél”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely nem azonos az érintettel, az adatkezelővel, az adatfeldolgozóval vagy azokkal a személyekkel, akik az adatkezelő vagy adatfeldolgozó közvetlen irányítása alatt a személyes adatok kezelésére felhatalmazást kaptak.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”)

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés alapján a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő

...

f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b), c) és i) pont alapján a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:

b) elmarasztalja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette e rendelet rendelkezéseit;

c) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy teljesítse az érintettnek az e rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét;

i) a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben az adatkezelés szükséges:

...

e) jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdés alapján az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdésben említett jogra legkésőbb az érintettel való első kapcsolatfelvétel során kifejezetten fel kell hívni annak figyelmét, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 28. cikk (1) bekezdés alapján ha az adatkezelést az adatkezelő nevében más végzi, az adatkezelő kizárólag olyan adatfeldolgozókat vehet igénybe, akik vagy amelyek megfelelő garanciákat nyújtanak az adatkezelés e rendelet követelményeinek való megfelelését és az érintettek jogainak védelmét biztosító, megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására.

Az általános adatvédelmi rendelet 28. cikk (3) bekezdés alapján az adatfeldolgozó által végzett adatkezelést az uniós jog vagy tagállami jog alapján létrejött olyan - az adatkezelés tárgyát, időtartamát, jellegét és célját, a személyes adatok típusát, az érintettek kategóriáit, valamint az adatkezelő kötelezettségeit és jogait meghatározó -szerződésnek vagy más jogi aktusnak kell szabályoznia, amely köti az adatfeldolgozót az adatkezelővel szemben. A szerződés vagy más jogi aktus különösen előírja, hogy az adatfeldolgozó:

a) a személyes adatokat kizárólag az adatkezelő írásbeli utasításai alapján kezeli - beleértve a személyes adatoknak valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet számára való továbbítását is -, kivéve akkor, ha az adatkezelést az adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jog írja elő; ebben az esetben erről a jogi előírásról az adatfeldolgozó az adatkezelőt az adatkezelést megelőzően értesíti, kivéve, ha az adatkezelő értesítését az adott jogszabály fontos közérdekből tiltja;

b) biztosítja azt, hogy a személyes adatok kezelésére feljogosított személyek titoktartási kötelezettséget vállalnak vagy jogszabályon alapuló megfelelő titoktartási kötelezettség alatt állnak;

c) meghozza a 32. cikkben előírt intézkedéseket;

d) tiszteletben tartja a további adatfeldolgozó igénybevételére vonatkozóan a (2) és (4) bekezdésben említett feltételeket;

e) az adatkezelés jellegének figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedésekkel a lehetséges mértékben segíti az adatkezelőt abban, hogy teljesíteni tudja kötelezettségét az érintett III. fejezetben foglalt jogainak gyakorlásához kapcsolódó kérelmek megválaszolása tekintetében;

f) segíti az adatkezelőt a 32-36. cikk szerinti kötelezettségek teljesítésében, figyelembe véve az adatkezelés jellegét és az adatfeldolgozó rendelkezésére álló információkat;

g) az adatkezelési szolgáltatás nyújtásának befejezését követően az adatkezelő döntése alapján minden személyes adatot töröl vagy visszajuttat az adatkezelőnek, és törli a meglévő másolatokat, kivéve, ha az uniós vagy a tagállami jog az személyes adatok tárolását írja elő;

h) az adatkezelő rendelkezésére bocsát minden olyan információt, amely az e cikkben meghatározott kötelezettségek teljesítésének igazolásához szükséges, továbbá amely lehetővé

teszi és elősegíti az adatkezelő által vagy az általa megbízott más ellenőr által végzett auditokat, beleértve a helyszíni vizsgálatokat is.

Az első albekezdés h) pontjával kapcsolatban az adatfeldolgozó haladéktalanul tájékoztatja az adatkezelőt, ha úgy véli, hogy annak valamely utasítása sérti ezt a rendeletet vagy a tagállami vagy uniós adatvédelmi rendelkezéseket.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (1) bekezdés alapján valamennyi felügyeleti hatóság biztosítja, hogy e rendeletnek a (4), (5), (6) bekezdésben említett megsértése miatt az e cikk alapján kiszabott közigazgatási bírságok minden egyes esetben hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés alapján a közigazgatási bírságokat az adott eset körülményeitől függően az 58. cikk (2) bekezdésének a)-h) és j) pontjában említett intézkedések mellett vagy helyett kell kiszabni. Annak eldöntésekor, hogy szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor minden egyes esetben kellőképpen figyelembe kell venni a következőket:

a) a jogsértés jellege, súlyossága és időtartama, figyelembe véve a szóban forgó adatkezelés jellegét, körét vagy célját, továbbá azon érintettek száma, akiket a jogsértés érint, valamint az általuk elszenvedett kár mértéke;

b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;

c) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés;

d) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó felelősségének mértéke, figyelembe véve az általa a 25. és 32. cikk alapján fogantatott technikai és szervezési intézkedéseket;

e) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó által korábban elkövetett releváns jogsértések;

f) a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke;

g) a jogsértés által érintett személyes adatok kategóriái;

h) az, ahogyan a felügyeleti hatóság tudomást szerzett a jogsértésről, különös tekintettel arra, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó jelentette-e be a jogsértést, és ha igen, milyen részletességgel;

i) ha az érintett adatkezelővel vagy adatfeldolgozóval szemben korábban - ugyanabban a tárgyban - elrendelték az 58. cikk (2) bekezdésében említett intézkedések valamelyikét, a szóban forgó intézkedéseknek való megfelelés;

j) az, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tartotta-e magát a 40. cikk szerinti jóváhagyott magatartási kódexekhez vagy a 42. cikk szerinti jóváhagyott tanúsítási mechanizmusokhoz; valamint

k) az eset körülményei szempontjából releváns egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés alapján a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:

a) figyelmezteti az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy egyes tervezett adatkezelési tevékenységei valószínűsíthetően sértik e rendelet rendelkezéseit;

b) elmarasztalja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette e rendelet rendelkezéseit;

c) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy teljesítse az érintettnek az e rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét;

d) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy adatkezelési műveleteit - adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül - hozza összhangba e rendelet rendelkezéseivel;

e) utasítja az adatkezelőt, hogy tájékoztassa az érintettet az adatvédelmi incidensről;
f) átmenetileg vagy véglegesen korlátozza az adatkezelést, ideértve az adatkezelés megtiltását is;

g) a 16., 17., illetve a 18. cikkben foglaltaknak megfelelően elrendeli a személyes adatok helyesbítését, vagy törlését, illetve az adatkezelés korlátozását, valamint a 17. cikk (2) bekezdésének és a 19. cikknek megfelelően elrendeli azon címzettek erről való értesítését, akikkel vagy amelyekkel a személyes adatokat közölték;

h) visszavonja a tanúsítványt vagy utasítja a tanúsító szervezetet a 42. és a 43. cikknek megfelelően kiadott tanúsítvány visszavonására, vagy utasítja a tanúsító szervezetet, hogy ne adja ki a tanúsítványt, ha a tanúsítás feltételei nem vagy már nem teljesülnek;

i) a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett; és

j) elrendeli a harmadik országbeli címzett vagy nemzetközi szervezet felé irányuló adatáramlás felfüggesztését.

(3) A felügyeleti hatóság engedélyezési és tanácsadási hatáskörében eljárva:

a) tanácsot ad az adatkezelőnek a 36. cikkben említett előzetes konzultációs eljárás keretében;

b) saját kezdeményezésére vagy kérésre a személyes adatok védelmével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt bocsát ki a nemzeti parlament, a tagállami kormány vagy a tagállami joggal összhangban más intézmények és szervek, valamint a nyilvánosság részére;

c) engedélyezi a 36. cikk (5) bekezdése szerinti adatkezelést, ha a tagállam joga azt előzetes engedélyhez köti;

d) a 40. cikk (5) bekezdésével összhangban véleményezi és jóváhagyja a magatartási kódexek tervezetét;

e) akkreditálja a 43. cikk szerinti tanúsító szervezeteket;

f) a 42. cikk (5) bekezdésével összhangban tanúsítványokat állít ki és a jóváhagyja a tanúsítási szempontokat;

g) elfogadja a 28. cikk (8) bekezdésben és a 46. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett általános adatvédelmi kikötéseket

h) engedélyezi a 46. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett szerződéses rendelkezéseket;

i) engedélyezi a 46. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett közigazgatási megállapodásokat; és

j) jóváhagyja a 47. cikk szerinti kötelező erejű vállalati szabályokat.

Az Infotv. 2. § (2) bekezdés alapján személyes adatoknak az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) hatálya alá tartozó kezelésére az általános adatvédelmi rendeletet a III-V. és a VI/A. Fejezetben, valamint a 3. § 3., 4., 6., 11., 12., 13., 16., 17., 21., 23-24. pontjában, a 4. § (5) bekezdésében, az 5. § (3)-(5), (7) és (8) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, a 23. §-ban, a 25. §-ban, a 25/G. § (3), (4) és (6) bekezdésében, a 25/H. § (2) bekezdésében, a 25/M. § (2) bekezdésében, a 25/N. §-ban, az 51/A. § (1) bekezdésében, az 52-54. §-ban, az 55. § (1)-(2) bekezdésében, az 56-60. §-ban, a 60/A. § (1)-(3) és (6) bekezdésében, a 61. § (1) bekezdés a) és c) pontjában, a 61. § (2) és (3) bekezdésében, (4) bekezdés b) pontjában és (6)-(10) bekezdésében, a 62-71. §-ban, a 72. §-ban, a 75. § (1)-(5) bekezdésében, a 75/A. §-ban és az 1. mellékletben meghatározott kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § [A kérelem visszautasítása]

(1) A hatóság a kérelmet visszautasítja, ha

a) az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

Az Ákr. 47. § [Az eljárás megszüntetése]

(1) A hatóság az eljárást megszünteti, ha
a) a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

III. Hatóság döntése

III.1. Vizsgált adatkezelési időszak

A jelen eljárásban a Hatóság a kérelmezett adatkezelés vonatkozásában csak a 2018. május 25. napját követő adatkezeléssel összefüggésben tett megállapításokat, tehát az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárást a 2018. május 25-e előtti időszak adatkezelésének vizsgálatára irányuló részében megszüntette, mivel a kérelem nem felelt meg az Infotv. 60. § (2) bekezdésben foglalt feltételeknek, hiszen a kérelmezett adatkezelési időszak ezen részében az általános adatvédelmi rendelet még nem volt alkalmazandó, így annak vonatkozásában a Hatósághoz adatvédelmi hatósági eljárás iránti kérelem sem nyújtható be.

III.2. Kérelmezettek adatkezelői minősége

A Kérelmezett I. a Hatóságnak akként nyilatkozott, hogy az adatkezelése célját és eszközeit önállóan határozza meg, ezért önálló adatkezelő, mivel a szakvélemény elkészítése során saját eljárásrenddel is rendelkezik. Az érdekmérlegelésben részletezte az adatkezelési műveleteit, továbbá az értékelés során követendő előírásokkal kapcsolatos jogszabályokat.

A Kérelmezettek nyilatkozataiból és az általuk becsatolt iratanyagból megállapítható, hogy a Kérelmezett I. kiszervezés keretében végzi az értékbecslést a Kérelmezett II.-nek állandó jelleggel, Kérelmezett II. egyáltalán nem foglalkozik ingatlan értékeléssel. A Kérelmezett II. a követelés jogosultja - és mint önálló adatkezelő - követeléskezelés céljából rendeli meg, illetve a konkrét ügyben bíróság felhívására a végrehajtási eljárásban az ingatlan becsértékével kapcsolatos nyilatkozattétele céljából rendelte meg az értékbecslés elvégzését a Kérelmezett I.-től. A Kérelmezett I. tehát a Kérelmezett II.-vel fennálló szerződése alapján végzi az értékbecslést.

A Hatóság álláspontja alapján a Kérelmezett I. önálló adatkezelőnek azért tekinthető, mivel önálló adatkezelési célja van és az adatkezelési körülményekkel kapcsolatos érdemi döntéseket maga határozza meg, erre vonatkozóan a Kérelmezett II.-től nem kap részletes utasítást. A Kérelmezett I. határozza meg, hogy a Kérelmező mely személyes adatai szükségesek a szakvélemény elkészítéséhez, továbbá meghatározza a tárolási időtartamukat és ez alapján adott esetben a törlésükről és megsemmisítésükről is dönthet.

III.3. A Kérelmezett II. adatkezelése

III.3.1. A Kérelmezett II. adattovábbításainak jogalapja

A Kérelmezett I. nyilatkozata szerint a Kérelmezett II. új értékbecslést rendelt meg, így 2018. november 22-én elvégezte az értékbecslést. Az értékbecslés elvégzéséhez elsősorban ugyanazokat az adatokat használta fel, amelyek a – a Kérelmezett II. megrendelésére - 2017.05.16-án készített értékbecslés kapcsán már rendelkezésére álltak. 2015. április 1-jén kelt, 2019. július 22. napjáig hatályban volt a Kérelmezett I. és a Kérelmezett II. között, az ingatlanok értékbecslésére létrejött vállalkozási szerződés (a továbbiakban: Vállalkozói szerződés) 1.3 pontja alapján a Kérelmezett II. a megrendeléseit feltölti a Kérelmezett I. rendszerébe és megrendeléséhez csatolja a tulajdoni lapot és a hivatalos földhivatali térképmásolatot, ha ezzel még nem rendelkezik a Kérelmezett II.

A fentiekre tekintettel a Hatóság nem vizsgálta a Kérelmezett II. adattovábbítását értékbecslés céljából, mivel a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárást a 2018. május 25-e előtti időszak adatkezelésének vizsgálatára irányuló részében megszüntette.

A Vállalkozói szerződés 2.2. pontja alapján „A Vállalkozó – amennyiben rendelkezik a szükséges jogosultságokkal – jogosult a Megrendelő elektronikus rendszeréből megrendeléseket letölteni.”

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 2. pontja alapján „adatkezelés” a személyes adatok egyéb módon történő hozzáférhetővé tétele is, tehát a Kérelmezett II. azzal, hogy a rendszeréhez hozzáférést biztosít a Kérelmezett I.-nek, a Kérelmező személyes adatai tekintetében adatkezelést végez, melyhez megfelelő jogalappal kell rendelkeznie. A Kérelmezett II. nyilatkozata szerint az adattovábbítás értékbecslési céllal az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással történt. A Kérelmezett II. által megjelölt jogalap nem fogadható el az alábbiak miatt:

A Hatóság álláspontja szerint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti jogalap – a szerződéskötést megelőző egyes lépések kivételével – csak akkor alkalmazható, ha az a szerződés teljesítéséhez szükséges, tehát nem lehet kiterjeszteni ezt a jogalapot olyan adatkezelésekre, amelyekre a szerződés érintett általi nemteljesítése miatt előidézett helyzet orvoslása érdekében a szerződő felek rendes együttműködési kötelezettségéből fakadó lépéseken túlmutató cselekmények megtételéhez van szükség. A szerződés teljesítése körébe eshetnek még azok a lépések, amikor az adatkezelő, aki a szerződést megkötötte az érintettel – tehát aki a szerződésben a másik fél – teljesítési késedelem esetén felszólítja az érintettet a teljesítésre. Azonban az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti szerződéses jogalap már nem vonatkoztatható arra az esetre, ha az engedményes az elmaradt teljesítés miatt az érintettel szembeni követelés érvényesítéséhez kezdeményez.

A szerződés 2014. július 3-án került felmondásra. Az engedményezés és a felmondás tényét a Kérelmezőnek küldött 2018. november 8-i levél is rögzíti.

Ugyanis a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) indokolása szerint a követelések átruházására a tulajdonjog átruházásával azonos logika alapján kerül sor, tehát az engedményezés tulajdonképpen nem más, mint a követelés tulajdonjogának átruházása. Az engedményezéssel a követelés elválik az eredeti jogviszonytól, amelyből az származik, és az engedményes kizárólag a követelés és nem pedig az alapjogviszony vonatkozásában lép az engedményező helyébe. Azáltal, hogy az engedményezéssel a követelés elválik az alapjogviszonytól és az engedményes a követelés jogosultjává válik, a követelés engedményes általi érvényesítése, illetve az ahhoz kapcsolódó adatkezelés, többé már nem azon szerződés teljesítése érdekében történik, amelyből a követelés eredetileg származott, mivel ebben az esetben az engedményesnek nem a saját, hanem az engedményező javára kellene érvényesíteni az engedményezett követelést. Az engedményezéssel, amennyiben az ellenérték fejében történik, az engedményező kötelezettel szembeni követelése a vételár függvényében teljesen vagy részben megtérül.

A Kérelmezővel kötött azon szerződés, amelyből a Kérelmezett II. engedményezett követelése származik, 2018. október 21-én engedményezésre került.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján történő adatkezelés – amennyiben nem a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéről van szó – a szerződés teljesítéséhez kapcsolódik és nem az engedményezést követő igényérvényesítéshez.

A Kérelmezett II. azonban egyösszegű, kedvező fizetési ajánlatra hivatkozással is végezte az értébecslést, ami szintén általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pont, ami esetében azonban a jogos érdek jogalap fennállását érdekmérlegeléssel kell igazolni az általános adatvédelmi rendelt (47) preambulumbekkezdése alapján, amit azonban nem tett meg.

A fenti téves jogalap megjelölés azonban nem jelenti azt, hogy a Kérelmezett II.-nek a Kérelmező személyes adatainak új értébecslés megrendelése céljából történt továbbításának nem volt jogalapja, mivel a követelés kezelése során a fedezeti ingatlan értékének megállapításához, illetve a konkrét esetben a Kecskeméti Járásbíróság – 2018. november 12. napján kelt – [...] számú végzésében szereplő felhívás teljesítéséhez fűződő jogos érdeke Kérelmezett II.-nek fennállhat, illetve a konkrét esetben a végzésben szereplő felhívás teljesítéséhez fűződő jogos érdek fennállt.

III.3.2. Kérelmezett II. értébecsléssel kapcsolatos adatkezelése

A Kérelmezett II. által elvégzett értébecsléssel kapcsolatos adatkezelése (tehát a tárolása, felhasználása is) a Kérelmezett II. szerint egyrészt az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pont, másrészt bírósági végzés felhívásának teljesítése, illetve a Kérelmező fizetési ajánlatával összefüggésben történt.

A Hatóság álláspontja szerint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti jogalap – a szerződéskötést megelőző egyes lépések kivételével – csak akkor alkalmazható, ha az a szerződés teljesítéséhez szükséges, tehát nem lehet kiterjeszteni ezt a jogalapot olyan adatkezelésekre, amelyekre a szerződés érintett általi nemteljesítése miatt előidézett helyzet orvoslása érdekében a szerződő felek rendes együttműködési kötelezettségéből fakadó lépéseken túlmutató cselekmények megtételéhez van szükség. A szerződés teljesítése körébe eshetnek még azok a lépések, amikor az adatkezelő, aki a szerződést megkötötte az érintettel – tehát aki a szerződésben a másik fél – teljesítési késedelem esetén felszólítja az érintettet a teljesítésre. Azonban az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti szerződéses jogalap már nem vonatkoztatható arra az esetre, ha az engedményes az elmaradt teljesítés miatt az érintettel szembeni követelés érvényesítéséhez kezdeményez.

A szerződés 2014. július 3-án került felmondásra. Az engedményezés és a felmondás tényét a Kérelmezőnek küldött 2018. november 8-i levél is rögzíti

Ugyanis a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) indoklása szerint a követelések átruházására a tulajdonjog átruházásával azonos logika alapján kerül sor, tehát az engedményezés tulajdonképpen nem más, mint a követelés tulajdonjogának átruházása. Az engedményezéssel a követelés elválik az eredeti jogviszonytól, amelyből az származik, és az engedményes kizárólag a követelés és nem pedig az alapjogviszony vonatkozásában lép az engedményező helyébe. Azáltal, hogy az engedményezéssel a követelés elválik az alapjogviszonytól és az engedményes a követelés jogosultjává válik, a követelés engedményes általi érvényesítése, illetve az ahhoz kapcsolódó adatkezelés, többé már nem azon szerződés teljesítése érdekében történik, amelyből a követelés eredetileg származott, mivel ebben az esetben az engedményesnek nem a saját, hanem az engedményező javára kellene érvényesíteni az engedményezett követelést. Az engedményezéssel, amennyiben az ellenérték fejében történik, az engedményező kötelezett szembeni követelése a vételár függvényében teljesen vagy részben megtérül.

A Kérelmezővel kötött azon szerződés, amelyből a Kérelmezett II. engedményezett követelése származik, 2018. október 21-én került engedményezésre.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján történő adatkezelés –

amennyiben nem a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéről van szó – a szerződés teljesítéséhez kapcsolódik és nem az engedményezést követő igényérvényesítéshez, tehát emiatt nem fogadható el a jelen esetben az erre a jogalapra történő hivatkozás.

A Kérelmezett II. azonban egyösszegű, kedvező fizetési ajánlatra hivatkozással is végeztette az értékbecslést, ami az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pont szerinti jogalap, ami esetében azonban a jogos érdek jogalap fennállását érdekmérlegeléssel kell igazolni az általános adatvédelmi rendelt (47) preambulumbekkezdése alapján, amit azonban a Kérelmezett II. nem tett meg.

A fentiek azonban nem jelentik azt, hogy a Kérelmezett II.-nek a Kérelmező személyes adatainak új értékbecsléssel összefüggő felhasználásának nem volt jogalapja, mivel a követelés kezelése során a fedezeti ingatlan értékének megállapításához, illetve a konkrét esetben a Kecskeméti Járásbíróság – 2018. november 12. napján kelt – [...] számú végzésében szereplő felhívás teljesítéséhez fűződő jogos érdeke Kérelmezett II.-nek fennállhat, illetve a konkrét esetben a végzésben szereplő felhívás teljesítéséhez fűződő jogos érdek fennállt.

III.3.3. Kérelmezőnek nyújtott tájékoztatás

A becsatolt iratok között nem volt olyan irat, melyben a 2018. november 22-i értékbecslés jogalapjával kapcsolatban megfelelő tájékoztatást nyújtott volna a Kérelmezett II. a Kérelmezőnek.

III.3.3.1.A Kérelmezett II. a Kérelmezőnek küldött – 2019. január 3. napján kelt - 363732898. sz. válaszlevele, mely a Kérelmező 2018. 12-09-én és 2018.12.10-én érkezett leveleire adott válasz, sem nyújtott megfelelő tájékoztatást az adatkezelése jogalapjáról, mivel abban csak arra hivatkozott, hogy nem hozzájárulás a jogalap.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kérelmezett II. a tájékoztatásában nem jelöli meg egyértelműen a jogalapot, csupán az adatkezelés céljára utal, tehát ezzel megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, azaz az átláthatóság elvét.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontjának a sérelme állapítható meg azzal kapcsolatban is, hogy a levélből az sem derül ki, hogy az értékbecslésre, és annak felülvizsgálatára mikor került sor, és a Kérelmezett I. megbízásából ki végezte el. A levél szerint a Kérelmező egyösszegű tartozásrendezési ajánlattal is élt a Kérelmezett II. felé, mely indokolta, hogy az érdemi döntés meghozatalához a Kérelmezett II. a jelzáloggal terhelt ingatlan értékbecslés felülvizsgálatát lefolytassa.

III.4. A Kérelmezett I. adatkezelése

III.4.1. Jogalap a 2018.11. 22. napján végzett értékbecsléssel kapcsolatban és a hitel utógondozás kérdése

A becsatolt iratok és a Kérelmezettek nyilatkozata alapján a Kérelmezett I. végezte a 2018. 11. 22-i értékbecslést.

A Kérelmezett I. nyilatkozata szerint önálló adatkezelőként jár el, mivel a Kérelmezett I. határozza meg az értékbecslési eljárással kapcsolatos adatkezelésének a célját és az eszközeit. A Kérelmezett I. – a Vállalkozói szerződés 2.18. pontja alapján – 5 évig kezeli az értékbecsléssel

kapcsolatos személyes adatokat, ami a Kérelmezett I. nyilatkozata szerint a Ptk. szerinti elévülési időhöz igazodik.

A Kérelmezett I. nyilatkozata szerint a Kérelmező személyes adatait az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja alapján, jogos érdekre hivatkozással kezeli.

A Kérelmezett I. adatkezelésnek átláthatatlanságát okozza, hogy a nyilvános (honlapon közzétett) adatkezelési tájékoztató szerint abból a célból kezeli az értékbecsléssel érintett személy személyes adatait, hogy a megrendelővel (jelen esetben a Kérelmezett II.-vel) kötött szerződést teljesítse, azaz a szakvéleményt elkészítse. Ezeket az adatokat a Ptk.-ra hivatkozással 5 évig kezeli, ami azonban nem jelenti azt, hogy ezeket az adatokat újabb értékbecslésre is felhasználhatná.

A fentiek alapján tehát a Kérelmezett I. nem tette egyértelművé a tájékoztatásaiban (honlapon szereplő adatkezelési tájékoztató) sem, hogy a Kérelmezett I. az értékbecslés céljából 2017-ben kapott személyes adatokat az értékbecslést követően milyen célból és milyen jogalappal kezelte úgy, hogy azt az újabb értékbecslésre felhasználhatta, mivel a nyilatkozata szerint a 2018. november 22-i értékelés elvégzéséhez elsősorban ugyanazokat az adatokat használta fel, amelyek a 2017.05.16-án készített értékbecslés kapcsán már rendelkezésére álltak. Erre tekintettel a Hatóság megállapította, hogy a Kérelmezett I. megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pont szerinti átláthatóság elvét.

III.4.2.Érdekmérlegelés és elszámoltathatóság elvének sérelme

A jogos érdek jogalap fennállását érdekmérlegeléssel kell igazolni az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése alapján. A Kérelmezett I. a fentieknek eleget téve a nyilatkozatához csatolta az érdekmérlegelését.

A Hatóság megállapította, hogy az érdekmérlegelésben felsorolt jogszabályok felsorolása nem elegendő, mivel pontos jogszabályhelyet is meg kellett volna jelölni, ami a jogos érdekét alátámasztja.

A Kérelmezett I. hivatkozott a Hatósághoz küldött nyilatkozatában arra, hogy a Kérelmező számíthatott arra, hogy a hitel felvételét követően is készítenek a fedezeti ingatlanról értékelési szakvéleményt.

Továbbá a Kérelmezett I. hivatkozott a [...] sz. közjegyzői okirat 9. o. 3. bekezdésére, miszerint „A Zálogkötelezettek kötelezik magukat annak tűrésére, hogy a jelzálogjog fennállása alatt a Zálogjogosult a lekötött zálogtárgy meglétét, állapotát, rendeltetésszerű használatát, továbbá a Zálogkötelezetteket e szerződés, valamint a jogszabály alapján zálogkötelezetti minőségükben terhelő kötelezettségek teljesítését – akár helyszínen is -ellenőrizze.“

A Kérelmezett I. fenti hivatkozása sem fogadható el, mivel a korábban említetteknek megfelelően a Kérelmezővel kötött szerződés, 2014. október 21. napján engedményezésre került, ezért a fentiekben kifejtettekkel összhangban az engedményezéssel a követelés elválik az eredeti jogviszonytól, amelyből az származik, és az engedményes kizárólag a követelés és nem pedig az alapjogviszony vonatkozásában lép az engedményező helyébe. Azáltal, hogy az engedményezéssel a követelés elválik az alapjogviszonytól és az engedményes a követelés jogosultjává válik, a követelés engedményes általi érvényesítése, illetve az ahhoz kapcsolódó adatkezelés, többé már nem azon szerződés teljesítése érdekében történik, amelyből a követelés eredetileg származott,

mivel ebben az esetben az engedményesnek nem a saját, hanem az engedményező javára kellene érvényesíteni az engedményezett követelést.

A fentieken túl azt is meg kell jegyezni, hogy az érdekmérlegelésben pontos jogszabályhely megjelölése nélkül említett Hpt. nem a követeléskezelő cégeket, hanem a hitelintézeteket jogosítja fel adóskövetésre (Hpt. 99. § (3) bekezdése alapján). A faktor cég adatkezelési jogosultsága nem azonos a hitelintézetével. Vannak olyan adatok, melyek kezelésére egy hitelintézet törvényi felhatalmazás alapján jogosult, azonban ez az adatkezelési jogosultság nem engedményezhető, és tekintettel arra, hogy a Kérelmezett I. nem áll szerződéses jogviszonyban a Kérelmezővel, csupán a Kérelmezett II. megbízásából jár el, ezért csak azokkal a jogosultságokkal rendelkezhet, amivel a megbízója, tehát ez esetben hitel utógondozást sem végezhet a Hpt. 99. § (3) bekezdésére hivatkozással.

Tekintettel arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdés alapján az adatkezelőnek képesnek kell lennie arra, hogy az adatvédelmi követelményeknek való megfelelését igazolja, azonban az érdekmérlegelése a fentiek miatt kifejtettek alapján nem alkalmas arra, hogy a fennálló jogalapját igazolja, ezért a Hatóság megállapította, hogy a Kérelmezett I. megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdését.

III.4.3. Kérelmezőnek nyújtott tájékoztatás

A Kérelmezett I. a Hatóság azon felhívására, hogy csatolja be a Kérelmezőnek az értébecsléssel összefüggő adatkezelésről szóló az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke szerint nyújtott tájékoztatása másolatát, csak a honlapján elérhető „Ingatlanértékelési tevékenységgel kapcsolatos adatkezelési tájékoztató”-t tudta megküldeni, mely általános jellegű tájékoztatás 7 oldalon keresztül, és melynek az 5. oldalán a többi érintetti jog mellett van egy utalás arra is, hogy „...és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen”.

Tekintettel arra, hogy a Kérelmezett I. - a Hatóságnak küldött nyilatkozata és a honlapján elérhető „adatkezelési tájékoztató”-ja szerint is - jogos érdekre hivatkozással kezelte értébecslési céllal a Kérelmező személyes adatait, ezért a Kérelmezőt erről egyértelműen tájékoztatnia kellett volna, továbbá fel kellett volna hívnia a Kérelmező figyelmét a tiltakozáshoz való jogra oly módon, hogy az egyértelműen különüljön el a tájékoztatás többi tartalmi egységétől.

A fentiek alapján megállapítható, hogy mivel nem tájékoztatta megfelelően a Kérelmezőt az értébecsléssel összefüggően az adatkezelésről és a tiltakozás jogáról, ezért a Kérelmezett I. megsértette az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó rendelkezést.

III.4.4. A [...] mint adatfeldolgozónak történt adatátadás

A Kérelmező ingatlanával kapcsolatban a 2018. november 22-i értébecslés során a Kérelmezett I. megbízásából a [...] járt el, mely az adatkezelése során adatfeldolgozónak minősült.

A Kérelmezett I. ezzel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az adatfeldolgozóra a Kérelmezett II.-vel kötött 2018. május 01. napján kelt Vállalkozási szerződés 13. számú mellékletében található „Adatfeldolgozó által végzett adatkezelési tevékenységre” elnevezésű 2018. május 01. napján kelt szerződés vonatkozik.

Az általános adatvédelmi rendelt 5. cikk (2) bekezdés alapján az adatkezelésért elsősorban az adatkezelő felelős.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke határozza meg, hogy ki minősül adatkezelőnek és ki adatfeldolgozónak. Az adatkezelő jogosult arra, hogy egyes adatkezelési feladatokat kiszervezen és erre az általános adatvédelmi rendelet 28. § (3) bekezdése alapján adatfeldolgozási megbízási szerződést kell kötni. Ehhez az adatfeldolgozással érintettek hozzájárulása nem szükséges.

A legfontosabb fogalmi elem az az előírás, hogy az adatfeldolgozó „az adatkezelő nevében” jár el. Az adatvédelmi jogban az adatfeldolgozó feladata az, hogy végrehajtsa az adatkezelő által adott utasításokat, legalábbis a feldolgozás célját és a módjának alapvető elemeit illetően.

Tehát az adatkezelői és adatfeldolgozói minőség elhatárolása során annak van jelentősége, hogy ki határozza meg az adatkezelés céljait és eszközeit, és ki az, aki a más által meghatározott szempontok alapján – és nem saját nevében és érdekében – kezeli a személyes adatokat.

A Kérelmezett I. által becsatolt szerződések tanúsága szerint a [...] az általános adatvédelmi rendelet 28. cikkének (3) bekezdése szerinti adatfeldolgozási megbízást kapott, melynek során kizárólag a Kérelmezett I. utasításai szerint járhat el. Minderre figyelemmel az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 8. pontja értelmében adatfeldolgozói feladatot látott el az értékbecslés elvégzése során.

A leírtakra tekintettel a Hatóság megállapította, hogy a Kérelmező személyes adatainak a Kérelmezett I. által az adatfeldolgozója részére történt átadása az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 10. pontja szerint nem minősül harmadik félnek történt adattovábbításnak. Az általános adatvédelmi rendelet 28. cikkének (1) bekezdése értelmében az adatfeldolgozó az adatkezelést az adatkezelő nevében végzi, erre figyelemmel az adatkezelési jogosultsága a megbízójához igazodik.

A Hatóság megállapította, hogy a fent nevezett cég a Kérelmezett I. adatfeldolgozója a kifogásolt adatkezelés vonatkozásában, mivel a tevékenységét a Kérelmezett I. utasításai alapján végzi, és érdemi döntést az adatkezelés vonatkozásában nem hoz a - Kérelmezett I. által másolatban a Hatósághoz küldött nyilatkozatához mellékelt - 2018. május 01. napján kelt „Adatfeldolgozó által végzett adatkezelési tevékenységre” elnevezésű dokumentum 5.1-2. pontja alapján.

A Kérelmezett I. mint adatkezelő jogszerűen vehet igénybe az adatkezelése során adatfeldolgozókat, tehát a [...] -nek értékbecslés elvégzése céljából történt, a Kérelmező szükséges személyes adatait érintő adattovábbításával nem sértette meg az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseit, ezért a Hatóság a Kérelmező kérelmének a jogellenes adattovábbítás megállapítására irányult részét elutasította.

IV. Jogkövetkezmények

A Hatóság a Kérelmező kérelmének részben helyt ad és az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján elmarasztalja a Kérelmezett I.-et és a Kérelmezett II.-t az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontjának megsértése miatt, továbbá a Kérelmezett I.-et az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdésének és a 21. cikk (4) bekezdésének megsértése miatt és utasította a Kérelmezetteket az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján.

A Hatóság a bírság kiszabása során az alábbi súlyosító tényezőket vette figyelembe:

- A Kérelmezettek értékbecslésre vonatkozó adatkezelésével kapcsolatos nem megfelelő tájékoztatásával megvalósított jogsértés 2018. november 22-e óta fennáll, tehát a

Kérelmező ezen időpont óta nem gyakorolhatta a tiltakozáshoz való jogát (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés a) pont).

A Hatóság továbbá az alábbi egyéb tényezőket vette figyelembe:

- A jogsértés súlyos, mert a Kérelmezett I. az általános adatvédelmi rendelet átláthatóság alapelvét sértette meg úgy, hogy az érdekmérlegelés kapcsán azt a látszatot keltette, mintha jogszabályi kötelezettség alapján kezelné az érintett személyes adatokat, továbbá a Kérelmezett II. is megsértette az általános adatvédelmi rendelet átláthatóság alapelvét a nem egyértelmű tájékoztatásával, melyhez érintetti jogról való tájékoztatás elmulasztása is társult (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés a) pont).
- A Kérelmezettek által megvalósított jogsértés szándékos magatartásuk, adatkezelési gyakorlatuk idézte elő. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés b) pont)
- A Kérelmezett II. elmarasztalására az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontjának megsértésével összefüggésben már sok került a NAIH/2019/6689. számú ügyben, ahol 500.000 Ft adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte a Hatóság a Kérelmezett II-t, és ahol a jelen ügghöz hasonlóan a Hatóság az érintettnek nyújtott tájékoztatással összefüggésben állapította meg a jogsérelmet. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés e) és i) pont)

A Hatóság a bírság kiszabása során az alábbi enyhítő tényezőket vette figyelembe:

- A Kérelmezett I. elmarasztalására az általános adatvédelmi rendelet megsértése miatt még nem került sor. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés e) és i) pont)
- A jogsértés jellege alapján – adatkezelés elveinek a megsértése – a kiszabható bírság felső határa az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) pont alapján 20 000 000 EUR, illetve az előző pénzügyi év teljes világpiaci forgalmának legfeljebb 4%-a. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) pont)
- A Kérelmezett I. 2018. évi eredménykimutatása alapján az adózás előtti eredménye [...] millió Ft volt. A kiszabott adatvédelmi bírság nem lépi túl a kiszabható bírság maximumát. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) pont)
- A Kérelmezett II. 2018. évi eredménykimutatása alapján az adózás előtti eredménye [...] millió Ft volt. A kiszabott adatvédelmi bírság nem lépi túl a kiszabható bírság maximumát. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) pont)

A Hatóság a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor a speciális prevenció cél mellett figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is, mellyel - a Kérelmezettek újabb jogsértéstől való visszatartása mellett - valamennyi piaci szereplő adatkezelési gyakorlatának a jogszerűség irányába való mozdulását kívánja elérni. Ugyanis a jogalap megfelelő megjelölése és igazolása alapvető követelmény, melyet az adatkezelőknek minden esetben megfelelően igazolniuk kell.

V. Eljárási szabályok

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az egész ország területére kiterjed.

Az Ákr. 112. § (2) bekezdés d) pontja, és a 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal és a végzéssel szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

* * *

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben jogi képviselőt kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9.§ (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1) - (2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet. Ha az előírt kötelezettségek teljesítését a Kérelmezettek megfelelő módon nem igazolják, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettségüket határidőben nem teljesítették. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a Kérelmezettek a Hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésének nem tesznek eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. § -a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja. Az Infotv. 60. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság foganatosítja.

Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pont alapján a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindulását követően jutott a hatóság tudomására.

A Hatóság az eljárás során túllépte az Infotv. 60/A.§ (1) bekezdése szerinti százötven napos ügyintézési határidőt, ezért az Ákr. 51. § b) pontja alapján tízezer forintot fizet a Kérelmezőnek.

Budapest, 2020. július 16.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár